

Az agávė virága

Mokos Attila emlékezetes alakítást nyújt Ondrej Šulaj filmjében

TALLÓSI BÉLA

Ondrej Šulaj forgatókönyvíró, tanár, dramaturg először mutatkozik be mozifilm-rendezőként: Ladislav Ballek *Akáok* című regényének egyik részéből, az agávéről szőlőből forgatta első nagyjátékfilmjét. Az *Agávė* egy szerelem fellobbanásának körülményeit mutatja be – nagy ívű történet nélkül, hangulatokra, helyzetekre, dialógusokra építve.

Ballek ezt a sztoriját is Dél-Szlovákiába helyezi. 1947 forró nyarán a kisváros kastélyába, ahol Schubert is több hónapot töltött, beköltözik Tomáš Hampl (Milan Kňažko) építész. A gazdag idős férfi szépséges fiatal feleségével, Nad'ával (Katarína Šafaříková) érkezik. Csakhamar beilleszkednek a városka előkelő társaságába. Egymáshoz gyors snittekkel, lazán kapcsolódó epizódokban ismerkedünk meg szép sorjában a városka előkelőségeivel. A mindenkit megértő és mindenkinek jó tanáccsal szolgáló Varga doktorral (Milan Lasica). A sose józan, az igazságot mindig kimondó, kicsit félnótásnak tűnő gyógyszerész (Mokos Attila). A helyi tanítóval, Daniel Orešanskýval (Marek Geišberg), aki nagy hangsúlyt fektet a testnevelésre, maga is rendszeresen fut a kastély körüli parkban. Szemet vet Nad'ára, aki imádja Schubert zenéjét, mindennapi elfoglaltsága közé tartozik a lovaglás és az autózgatás. Első találkozásuktól kezdve a film már csak azt mutatja, hogyan rendezi el magában Nad'a, hogy két férfit szeret egyszerre. Egyben azt is kibontja, hogy a két férfi minként fogadja a helyzetet. Azt, hogy osztozniuk kell a nőn.

Megismerünk egy szenvedélyes kertészt is, aki üvegházában évek óta

A gazdag építész unatkozó feleségét, Nadát alakító Katarína Šafaříková mindvégig elegáns, titokzatos és lehegerlően nőies (Fotók: Continental film)

A Nadát magába bolondító tanító (Marek Geišberg)

dédelget egy agávét. E növény egész életében csak egyszer virágzik. A filmbéli éppen ezen az utolsó szabad nyáron bontja ki a szirmait – jelezve, hogy a nagy szerelem is ilyen, évekig bujkál, aztán egyszer csak fellobban. Aztán el is lobban, ahogy az agávė vegetatív teste is elpusztul a virágzás után. Ez az elvirágzás 1947 szeszélyes, buja nyarán azt is sejteti, amit az alsóbb osztályok képviselője, a mozigépész hirdet, amikor egy várható forradalomról beszél, és levetíti a Csapajevről szóló szovjet filmet.

Nem rossz az Agávė, de kevés, amit

mutat: inkább csak színpadi jelene-teként rakja be a szereplők között feszülő helyzeteket szép környezetbe, pompás belső terekbe – ezeket lenyűgöző, sejtelmes felvételekkel prezentálja Tomáš Stanek operatőr. Katarína Šafaříková jól hozza az elegáns, titokzatos nőt – emlékezetes abban a jelenetben, amikor négykézláb átvonul a nagy ebédlőasztalon. És abban, amelyikben Mokos Attilával magyarul társalognak. A film legelőbb figuráját Mokos Attila formálja meg – az örület határát súroló, hidegrázós, kivételes alakítással.